

Vergaderjaar 2009–2010

25 883

Arbeidsomstandigheden

Nr. 164

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 februari 2010

Hierbij bied ik u de rapportage aan van het AI-inspectieproject scheepsbouw en reparatie.¹

In 2008 en 2009 hebben bij scheepswerven inspecties plaatsgevonden op het onderwerp gevaarlijke werkplaatsen, in het bijzonder op het werken op hoogte, het werken in besloten ruimten en de blootstelling aan gevaarlijke stoffen.

De scheepsbouw en -reparatiesector is een kleine sector (ongeveer 200 scheepswerven) waar relatief veel ongevallen gebeuren (in 2008 25 meldingsplichtige ongevallen waarvan 1 met dodelijke afloop). Ook is in eerdere inspectieprojecten gebleken dat deze sector een relatief hoog aantal overtredingen van de Arbowet kent, speciaal op de onderwerpen waar in 2008 en 2009 is geïnspecteerd.

In de periode november 2008 tot en met februari 2009 zijn in totaal 120 bedrijven bezocht. De resultaten van deze inspecties geven aanleiding tot zorg. In totaal zijn 340 overtredingen aangetroffen bij 87% van de bezochte bedrijven. Dit is een hoog handhavingspercentage vergeleken met het gemiddelde in de bedrijfstak industrie (ongeveer 60%) en het gemiddelde in de sector metaal (ongeveer 70%).

De werkplek op een scheepswerf is complex en aan verandering onderhevig en daarom zouden de bedrijven juist extra aandacht moeten hebben voor veilig en gezond werken. De bedrijven nemen de zorg voor het veilig werken op hoogte en in besloten ruimten niet serieus genoeg. Daarnaast blijken slechts weinig bedrijven de door de sociale partners opgestelde Arbocatalogus over gezond werken met lasrook te kennen. Verder is de voorlichting aan anderstalige werknemers onder de maat.

Geconcludeerd wordt dat de scheepsbouw en -reparatiebedrijven geen verbetering laten zien in het veilig en gezond werken ten opzichte van eerdere inspectieprojecten. Ook blijkt dat de bekendheid met de Arbocatalogus gering is.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

Inmiddels heeft de metaalsector (FME-CWM en Metaalunie en de vakbonden FNV, CNV en De Unie) de voorlichting en hulp aan de scheepswerven geïntensiveerd. Ze zijn begonnen aan een 2e actieplan (5*Beter, Werken is gezond), voor de periode 2008–2010. Daarin zijn de volgende activiteiten opgenomen:

- Een publiciteitscampagne om het veiligheidsbewustzijn in bedrijven te verhogen. Deze campagne is een onderdeel van de het Alerta-project welke door SZW gesubsidieerd wordt.
- Opleidingen over gedrag en cultuur om een cultuuromslag te creëren zodat werkgevers en werknemers elkaar gaan aanspreken op gezond en onveilig werken.
- De ontwikkeling van instructies en voorlichting aan «nieuwkomers» in de metaalsector (d.i. anderstaligen, jongeren en flexwerkers). De bedoeling is dat ze weten welke risico's ze lopen en hoe daarmee om te gaan. Een aanpak op het juiste niveau en in de juiste taal.
- Het opstellen van een Arbocatalogus over machineveiligheid (deze is op 1 juli ontvangen en de sector werkt nu aan aanpassingen om de Arbocatalogus compleet te maken) en een Arbocatalogus over fysieke belasting (deze is in de herfst 2010 klaar).
- Er is een nieuwe Arbocatalogus lasrook (deze is zojuist getoetst door de Arbeidsinspectie en akkoord bevonden) en een campagne om de bedrijven op de hoogte te stellen van de verlaagde grenswaarde voor lasrook (deze start in de komende weken).

De sector is wat mij betreft daarmee op de goede weg.

In 2010 zullen de scheepswerven die het slechtst uit de inspecties van 2008–2009 kwamen opnieuw bezocht worden. Daarnaast zal binnen twee jaar de sector opnieuw geïnspecteerd worden. In deze inspectieprojecten zal de sector een aanzienlijke verbetering moeten laten zien. Verder zal de Arbeidsinspectie de volgende acties ondernemen:

- In nauw overleg met de sector (werkgevers en werknemers) een meerjarenstrategie ontwikkelen waardoor veiliger en gezonder gewerkt gaat worden. Dit proces is al aan de gang, de eerste meerjarenstrategie zal dit voorjaar klaar zijn.
- De resultaten van het inspectierapport publiceren. De publiciteit gebruiken als aandrijfmiddel voor de activiteiten van de sector.
- Met de sector te onderzoeken wat de beweegredenen van bedrijven zijn om wel of niet veilig en gezond te werken. Hiervoor wordt een tafel van 11 sessie gehouden in samenwerking met bedrijven uit de sector.

Gezien de ernst van de problematiek en het feit dat de sector naar aanleiding van de constatering serieus werk maakt van verbeteringen, wil ik de Tweede Kamer van de resultaten van dit inspectieproject op de hoogte stellen.

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
J. P. H. Donner